



AVIZ

referitor la proiectul de Lege privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public

Analizând proiectul de Lege privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.28 din 25.01.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr.D62/25.01.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46 alin.(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege vizează crearea cadrului juridic necesar pentru reutilizarea de către persoanele fizice și juridice, în scopuri comerciale sau necomerciale, a documentelor deținute de entitățile și întreprinderile publice și a datelor provenite din activitatea de cercetare. În raport de obiectul specific de reglementare, la nivelul dreptului european derivat prezintă incidență directă dispozițiile *Directivei (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public*.

Prin obiectul său de reglementare, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, fiind incidente dispozițiile art.73 alin.(3) lit.k) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

Menționăm că proiectul de lege instituie o derogare de la prevederile Legii contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În jurisprudența sa, de exemplu **Decizia nr.644/2020**, Curtea Constituțională, a statuat că „ori de câte ori o lege derogă de la o lege organică, ea trebuie calificată ca fiind organică, întrucât intervine tot în domeniul rezervat legii organice. Mai mult, având în vedere decizia mai sus citată, se poate concluziona în sensul că legiuitorul constituant a stabilit, în mod indirect, în cuprinsul conținutului normativ al art. 73 alin. (3) din Constituție, că reglementările derogatorii sau speciale de la cea generală în materie trebuie și ele adoptate, la rândul lor, tot printr-o lege din aceeași categorie. Altfel spus, Curtea a reținut că dispozițiile unei legi organice nu pot fi modificate decât prin norme cu aceeași forță juridică. În consecință, ceea ce este definitoriu pentru a delimita cele două categorii de legi este criteriul material al legii, respectiv conținutul său normativ (a se vedea și Decizia nr. 53 din 18 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 9 noiembrie 1994, Decizia nr. 88 din 2 iunie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 3 iunie 1998, și Decizia nr. 442 din 10 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 526 din 15 iulie 2015)”.

Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Din perspectiva rigorilor de tehnică legislativă, învederăm următoarele observații cu caracter general:

2.1. Proiectul de lege, care preia în cuprinsul său texte din versiunea tradusă în limba română a Directivei 2019/1024/UE, nu întrunește în totalitate cerințele Legii nr.24/2000, potrivit căreia „*actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ (...), clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie* „, „*textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce*”, iar redactarea sa trebuie să fie „*subordonată dezideratului înțelegerii cu ușurință a textului de către destinatarii acestuia*”.

Se constată, totodată, scrierea unor cuvinte cu inițială mare, deși contextul nu impune acest aspect, dar și invers, unii termeni fiind redactați cu inițială mică, deși ar fi trebuit redați cu inițială mare. Pe de altă parte, se constată scrierea fără diacritice a unor cuvinte, ceea ce îngreunează înțelegerea corectă și rapidă a informației juridice.

Menționăm că, în jurisprudența sa, de exemplu **Decizia nr.845/2020**, Curtea Constituțională a statuat că *„legea trebuie să întrunească cerințele de calitate care rezultă din art.1 alin.(5) din Constituție - claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate, iar legiuitorului îi revine obligația ca în actul de legiferare, indiferent de domeniul în care își exercită această competență constituțională, să dea dovadă de o atenție sporită în respectarea acestor cerințe”*. Totodată, prin **Decizia nr.887/2020**, Curtea Constituțională a reținut că *„orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat”*.

Față de considerentele arătate, în vederea asigurării clarității exprimării juridice și a accesibilității și previzibilității normelor juridice pe care proiectul de lege le instituie, **recomandăm revederea acestuia, în acord cu cerințele constituționale și legale sus menționate**. Precizăm, totodată, că pentru asigurarea unei succesiuni logice a soluțiilor legislative preconizate și realizarea unei armonii interioare a actului normativ, redactarea textului proiectului actului normativ ar trebui precedată de întocmirea unui plan de grupare a ideilor în funcție de conexiunile și de raportul firesc dintre ele, în cadrul concepției generale a reglementării.

Accesibilitatea și previzibilitatea normelor propuse prin prezentul proiect de lege este importantă și din perspectiva faptului că nerespectarea unora dintre prevederile acestuia poate atrage aplicarea sancțiunii contravenționale a amenzii.

2.2. În ceea ce privește soluția de a atribui denumiri marginale articolelor, preluată de inițiator din cuprinsul Directivei 2019/1024/UE, precizăm că, potrivit art.47 alin.(5) din Legea nr.24/2000, articolele sunt prevăzute cu denumiri marginale doar în cazul codurilor și legilor de mare întindere.

Față de redactările „Articolul 1”, „Articolul 2”..., uzitate în textul proiectului de lege, precizăm că, în accepțiunea normelor de tehnică legislativă, articolul se exprimă în textul legii prin abrevierea „Art.”.

2.3. Întrucât redactarea unora dintre alineatele prevăzute în textul proiectului de lege nu respectă structura prevăzută de normele de tehnică legislativă, facem mențiunea că, potrivit art.48 alin.(2) din Legea nr.24/2000 *„alineatul, ca subdiviziune a articolului, este constituit, de regulă, dintr-o singură propoziție sau frază, prin care se*

reglementează o ipoteză juridică specifică ansamblului articolului; dacă dispoziția nu poate fi exprimată într-o singură propoziție sau frază, se pot adăuga noi propoziții sau fraze, separate prin punct și virgulă”.

2.4. În situația enumerărilor, unde literele alfabetului constituie marcaje ale ipotezelor juridice, acestea se vor realiza sub formele „a), b), c) ...” și nu „(a), (b), (c), ...”, cum eronat s-a procedat în cazul unor elemente structurale, acolo unde s-a impus acest format.

În același timp, pentru corectitudine, este necesar ca literele cu ajutorul cărora au fost realizate identificări ale normelor juridice din cadrul enumerărilor respective să fie indicate în mod firesc așa cum acestea sunt prezentate în alfabet (a se vedea în acest sens art.16).

2.5. Ori de câte ori sunt întâlnite norme de trimitere la alte acte normative, acestea se vor realiza prin scrierea *in extenso* a categoriei juridice; spre exemplu, la **art.1 alin.(2) lit.e)**, redactarea „OUG nr.98/2010” trebuie să fie scrisă sub forma „**Ordonanța de urgență a Guvernului nr.98/2010**”. **Observația are aplicabilitate generală, de la caz la caz, în funcție de context și/situație.**

Astfel, la prima citare vor fi menționate următoarele date de identificare a actului normativ: categoria juridică, numărul și anul adoptării, titlul și, după caz, evenimentele legislative survenite ulterior adoptării și/sau republicării.

Dacă însă un act normativ necesită a fi repetat ulterior, atunci norma de trimitere nu va mai fi însoțită de titlul respectivului act normativ pentru a nu se încărca excesiv textul. **Cu titlu de exemplu, a se vedea art.1 alin.(1) lit.(b) subpct.(i) și alin.(2) lit.(b) subpct.(ii) pentru normele de trimitere la Legea nr.99/2016 (privind achizițiile sectoriale), cu modificările și completările ulterioare, dar și art.2, așa-zisele alin.(14) și (15), pentru normele de trimitere la Legea nr.544/2001 (privind liberul acces la informațiile de interes public), cu modificările și completările ulterioare.**

2.6. Referitor la normele de trimitere - raportate atât la prevederi ale actului normativ propriu-zis, cât și la prevederi ale altor acte normative - și aici ne referim la alineat și literă, cum ar fi, de exemplu, trimiterea la „alin.(1) lit.(c)” prevăzută în cuprinsul **art.1 alin.(2) lit.k)**, evidențierea literei se va realiza doar cu o paranteză, și anume cea prevăzută în partea dreaptă, fiind necesară eliminarea celei poziționate în partea stângă, astfel: „alin.(1) lit.c)”;

2.7. Întrucât, potrivit dispozițiilor art.38 alin.(3) teza finală din Legea nr.24/2000, „*nu este permisă prezentarea unor explicații prin folosirea parantezelor*”, se va recurge la eliminarea parantezelor.

2.8. Deoarece uzitarea, pe alocuri, a formei abreviate „etc.” este nespecifică limbajului propriu stilului normativ, propunem înlocuirea acesteia cu o alternativă adecvată, cum ar fi „**și altele asemenea**”.

2.9. Pentru a asigura o redactare specific normativă, termenul „conform”, utilizat în diferite formulări, va fi înlocuit cu cuvântul „potrivit” (spre exemplu, la **art.1 alin.(1) lit.c)**). De asemenea, propunem ca în loc de „menționate” să figureze termenul „prevăzute” (a se vedea **art.1 alin.(2) lit.k)**).

2.10. Precizăm că în cazul normelor de trimitere la acte europene, acestea se vor realiza prin reproducerea integrală și corectă atât a emitenților cât și a titlurilor acestora, precum și a evenimentelor legislative survenite asupra lor, conform site-ului oficial al Uniunii Europene. În acest sens, a se vedea unele modele prezentate în cele ce urmează. Ca și în cazul actelor normative interne, referirile ulterioare la aceste categorii de acte se vor realiza fără citarea titlurilor.

3. Proiectul de lege este lipsit de formula introductivă care, potrivit art.42 alin.(2) din Legea nr.24/2000, are următoarea redactare:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege.”

Textul mai sus arătat trebuie să figureze imediat după titlu.

4. Pentru accesibilitatea acesteia, sugerăm ca norma propusă pentru **art.1 alin.(1)** să debuteze astfel:

„(1) Prezenta lege reglementează cadrul juridic al reutilizării datelor și documentelor aflate în posesia entităților și întreprinderilor publice, pe care acestea le-au creat în cadrul activităților proprii, inclusiv în scopul dezvoltării unor noi produse și servicii informaționale, precum și modalitățile practice de facilitare a reutilizării acestor date și documente, și anume:

a) documentele deținute de entitățile publice;

b) ...”.

Referitor la norma preconizată pentru **art.1 alin.(1) lit.b)**, menționăm prevederile art.49 alin.(2) și (3) din Legea nr.24/2000, potrivit căroră „*o enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi*”, iar „*dacă ipoteza marcată cu o literă necesită o dezvoltare sau o explicare separată, aceasta se va face printr-un alineat distinct care să urmeze*

ultimei enumerări". **Observația este valabilă și pentru celelalte situații similare din proiect.**

La **art.1 alin.(1) lit.(b), subpct.(i)**, semnalăm că pentru instituirea unei reglementări accesibile și clare, ar trebui să se indice în mod expres normele la care se face referire în mod generic în exprimarea „domeniile definite în Legea nr.99/2016”. Totodată, expresia „domeniul de aplicare al” va fi redată sub forma „domeniul de aplicare a”. **Observația este valabilă și pentru celelalte situații similare din proiect.**

La **subpct.(ii)**, pentru concordanță și corectitudine cu site-ul oficial *eur-lex.europa.eu*, raportarea la Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 se va realiza astfel: „Regulamentul (CE) nr.1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr.1107/70 ale Consiliului”.

De asemenea, întrucât art.2 din Regulamentul (CE) nr.1370/2007 prevede definițiile expresiilor pe care acesta le folosește, operatorii de servicii publice fiind definiți la lit.d) a respectivului articol, acesta nu poate constitui temei pentru desfășurarea activității operatorilor sus-menționați. Prin urmare, propunem înlocuirea sintagmei „în temeiul art.2” cu expresia „, potrivit art.2 lit.d)”. Formulăm aceeași observație pentru toate situațiile asemănătoare în care norma la care se face trimitere nu reprezintă temei.

La **subpct.(iii)**, pentru aceleași argumente exprimate anterior, propunem inserarea mențiunii „**al Parlamentului European și al Consiliului din 24 septembrie 2008**” în titlul actului, denumirea acestuia urmând a debuta astfel: „Regulamentul (CE) nr.1008/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 septembrie 2008...”.

La **subpct.(iv)**, pentru rațiune identică, după redactarea „Regulamentul (CEE) nr.3577/92” trebuie să figureze și textul „**al Consiliului din 7 decembrie 1992**”.

La **lit.c)**, având în vedere că art.13, la care se face trimitere, nu prevede *expressis verbis* condiții, iar expresia „din prezenta lege” este superfluă, recomandăm înlocuirea sintagmei „conform condițiilor prevăzute la art.13 din prezenta lege” cu sintagma „**în conformitate cu prevederile art.13**”.

La **alin.(2) lit.(a)**, construcția „astfel cum este definită prin lege sau prin alte acte normative” nu conferă eficiență și precizie; de aceea, propunem revederea și reevaluarea aspectului sesizat.

La **lit.(b) subpct.(i)**, referitor la exprimarea „definit în condițiile legii” avem în vedere prevederile art.50 alin.(2) din Legea nr.24/2000, care prevăd că, dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare. Reiterăm această observație pentru toate formulările de acest gen, cum ar fi expresia „potrivit legii”.

La **lit.(e)**, în vederea întregirii informației juridice, după titlul **Ordonanței de urgență a Guvernului nr.98/2010** trebuie inserată și mențiunea „**aprobată cu modificări prin Legea nr.18/2011**”.

La **lit.(h)**, pentru textul „în special în conformitate cu legislația Uniunii Europene și legislația națională armonizată privind protecția datelor cu caracter personal” reținem aceeași observație supra arătată – și anume cea prevăzută pentru alin.(2) lit.(a), deoarece nu îndeplinește cerințele privind claritatea și previzibilitatea normelor juridice, impunându-se indicarea expresă a actelor avute în vedere. Subliniem că astfel de redactări ce au un caracter general se mai regăsesc și în alte dispoziții din cuprinsul prezentului proiect, motiv pentru care respectiva observație este valabilă și pentru celelalte situații similare.

La **lit.(l)**, pentru corectitudine, norma de trimitere la „alin.(2) lit.(c)” trebuie să se rezume doar la forma „**lit.c**”.

La **alin.(3)**, pentru rigoarea redactării, propunem inserarea termenului „**Europene**” după cuvântul „Uniunii”.

La **alin.(4)**, pentru a asigura corectitudine textului propus, raportarea la „Directivei Parlamentului European și a Consiliului 2002/58/CE...” trebuie să se realizeze după cum urmează: „**Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice, cu modificările și completările ulterioare**”.

Totodată, pentru concordanță cu forma originală a titlului Legii nr.190/2018, dar și pentru evidențierea corectă a evenimentelor legislative, propunem ca textul „Regulamentului general privind protecția datelor, cu modificările și completările ulterioare” să fie scris „(Regulamentul general privind protecția datelor), **cu modificările ulterioare**”.

La **alin.(6)**, este necesară reanalizarea și reevaluarea tuturor normelor de trimitere la actele normative invocate din punctul de vedere al menționării datelor de identificare, luând în considerare anii vechi de adoptare a unora, dar și faptul că unele dintre ele nu figurează în

evidența legislației României, cum ar fi „Legea nr.152/1926, cu modificările și completările ulterioare” și „Decretul nr.1175/1968, cu modificările și completările ulterioare”, acte asupra cărora nu ne putem pronunța din punct de vedere al verificării autenticității legislative. Totodată, expresia „ratificat de România Legea nr.205/2000” va fi redată sub forma „ratificat de România **prin** Legea nr.205/2000”.

La **alin.(7)**, pentru un surplus de informație juridică, după titlul Legii nr.8/1996 trebuie inserată și mențiunea „**republicată**”.

La **alin.(8)**, norma este eliptică prin exprimarea „cărora li se aplică Ordonanța Guvernului nr.4/2010”, motiv pentru care se impune o completare în sensul indicării textelor legislative la care se face referire în contextul dat.

5. La art.2, în vederea realizării acordului gramatical dar și pentru asigurarea unei redactări calitative, propunem ca **partea introductivă** să aibă următorul conținut:

„Art.2 - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au **următoarele semnificații**:”

Totodată, având în vedere prevederile art.49 alin.(1) din Legea nr.24/2000, care prevăd că „*dacă textul unui articol sau alineat conține enumerări prezentate distinct, acestea se identifică prin utilizarea literelor alfabetului românesc*”, enumerările urmează a fi marcate cu litere în locul cifrelor. Pentru această mențiune, atragem atenția la normele de trimitere realizate la alineatele ce compun art.2, care trebuie reconsiderate a fi făcute la litere (a se vedea trimiterea din cuprinsul art.4 alin.(1) la „art.2 **alin.(9)**”).

La **actualul alin.(2)**, recomandăm eliminarea expresiei „conform prevederilor art.5 lit.r) din OUG 57/2019”, întrucât norma din Codul administrativ la care se face trimitere nu reprezintă un temei legal, ci redă aceeași definiție a noțiunii de „competență”.

La **actualul alin.(10)**, pentru argumente ce țin de uzanța normativă, textul „Legea nr.99 din 19 mai 2016” trebuie să figureze sub forma „Legea **nr.99/2016**”. A se vedea și alte redactări de acest gen din cuprinsul proiectului.

La **actualul alin.(21)**, menționăm că termenul „altminteri” este impropriu limbajului juridic; ca atare, propunem înlocuirea acestuia cu o alternativă adecvată. În sensul arătat a se vedea și redactarea „și decențe și mulțumită numărului de beneficiari”, prevăzută la **actualul alin.(31)**.

La **actualul alin.(23)**, propunem eliminarea textului „în înțelesul prezentei legi” ca redundant față de partea introductivă a art.2.

La **actualul alin.(30)**, semnalăm că art.584 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ*, cu modificările și completările ulterioare, are ca obiect exclusiv serviciile de interes economic general și nu realizează o clasificare a serviciilor publice, în sensul celor prevăzute de norma preconizată, serviciile non-economice de interes general fiind prevăzute la art.585 din Codul administrativ. Prin urmare, este necesară revederea normei de trimitere.

La **actualul alin.(33)**, pentru suplinirea informației juridice trebuie inserat și redat titlul Legii nr.1/2011 astfel cum a fost adoptat, respectiv „**Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare**”.

6. La **art.3**, din rațiuni de sistematizare legislativă, sugerăm comasarea celor două alineate într-un articol cu următorul cuprins:

„**Art.3 - Documentele prevăzute la art.1 alin.(1), precum și documentele** asupra cărora bibliotecile, inclusiv bibliotecile universitare, muzeele și arhivele dețin drepturi de proprietate intelectuală sunt reutilizabile în scopuri comerciale sau necomerciale în conformitate cu **cap.III și IV**”.

7. La **art.4 alin.(5)**, din rațiuni de redactare, propunem scrierea cu inițială mare a prepoziției „În”, din debut.

La **alin.(9)**, pentru corectitudinea exprimării, virgula introdusă după sintagma „în baza prevederilor art.1 alin.(2) lit.c),” va fi înlocuită cu punct și virgulă.

8. Referitor la norma preconizată la **art.5**, relevăm că aceasta instituie o derogare de la prevederile art.7 din *Legea contenciosului administrativ nr.554/2004*. Astfel, deși se face trimitere la procedura plângerii prealabile prevăzute de Legea 554/2004, prin prezentul proiect de lege plângerea prealabilă se adresează Autorității pentru Digitalizarea României, aceasta nefiind însă autoritatea emitentă a actului și nici autoritate ierarhic superioară. Precizăm că Autoritatea pentru Digitalizarea României este structură cu personalitate juridică în cadrul aparatului de lucru al Guvernului și în coordonarea prim-ministrului, având rolul de a realiza și coordona implementarea strategiilor și a politicilor publice în domeniul transformării digitale și societății informaționale.

Prin urmare, întrucât între entitățile și instituțiile publice care dețin date și documente și Autoritatea pentru Digitalizarea României nu există raporturi de subordonare, Autoritatea ar trebui să aibă doar un rol consultativ în cadrul procedurii plângerii prealabile, astfel încât persoana vătămată într-un drept sau un interes legitim să poată ataca direct în instanță refuzul entității sau întreprinderii publice de a-i comunica informațiile solicitate.

Pe cale de consecință, propunem reanalizarea și reformularea întregii proceduri administrative prealabile preconizate prin proiect.

9. La **art.5 alin.(3)**, corelat cu dispozițiile art.9, la care se face trimitere, este de analizat dacă nu ar trebui inserată expresia „**de taxare**” după substantivul „principiile”.

La **alin.(4)**, pentru corectitudine în exprimare, sintagma „nici un răspuns” va fi redată sub forma „**niciun** răspuns”. Observația este valabilă și pentru celelalte situații similare din proiect.

La **alin.(5)**, pentru a asigura fluentă normei, propunem eliminarea celei de a doua prepoziții „**de**” din cuprinsul redactării „în termen de 15 **de zile**”.

La **alin.(7)**, prin analogie cu restul dispozițiilor, este de analizat dacă nu ar trebui inserat cuvântul „**prealabile**” în cuprinsul formulării „sau în cazul refuzului nejustificat de soluționare a plângerii **prealabile**, poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă”.

10. Potrivit uzanțelor normative în materia contravențiilor, formulăm următoarele propuneri și observații cu privire la **art.6** al proiectului de lege:

10.1. Potrivit art.53 alin.(2) din Legea nr.24/2000, în caz de instituire a unor sancțiuni, normele respective trebuie să fie plasate înaintea dispozițiilor tranzitorii și finale. Prin urmare, în cazul prezentului proiect de lege, normele referitoare la sancțiunile contravenționale trebuie să preceadă articolul 18 din proiect.

10.2. Considerăm că **alin.(1)** este superfluu și, prin urmare, sugerăm eliminarea acestuia; în acest caz, următoarele alineate ale acestui articol vor fi renumerotate în mod corespunzător.

10.3. În cazul însușirii observației de mai sus, **actualul alin.(2)** devine alin.(1) și va avea următorul cuprins:

(1) Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte **de către entitățile și instituțiile publice**, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:”.

10.4. În vederea asigurării previzibilității și accesibilității normei preconizate la **lit.a)**, aceasta va fi reformulată astfel:

„a) nerespectarea obligației entităților și întreprinderilor publice, **prevăzută la art.12 alin.(6)**, de a publica datele deschise pe portalul național;”.

10.5. Referitor la norma propusă pentru **lit.d)**, semnalăm că *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public* instituie la art.11 alin.(1) lit.d) sancțiunea amenzii între 5 și 10 puncte, **în cazul neîndeplinirii de către organisme din sectorul public a cerințelor de accesibilitate a site-urilor web și a aplicațiilor mobile**. Prin urmare, este necesară corelarea celor două norme, pentru evitarea instituirii unui paralelism în reglementare.

10.6. Trimiterea la art.8, prevăzută la **lit.f)**, este imprecisă. De altfel, la norma preconizată pentru lit.d), există deja o trimitere la art.8 alin.(2). În cazul în care intenția inițiatorului a fost de a face trimitere la art.8 alin.(6), sugerăm următoarea formulare:

„f) nerespectarea prevederilor **art.8 alin.(6)**;”.

10.7. Referitor la norma preconizată pentru **lit.g)**, semnalăm că, potrivit art.50 alin.(1) teza finală din Legea nr.24/2000, „*nu poate fi făcută, de regulă, o trimitere la o altă normă de trimitere*”. Pentru acest motiv, precum și pentru rigoarea reglementării, apreciem că trimiterea ar trebui făcută la art.4 alin.(8), care stabilește atât obligația, cât și termenul în care aceasta trebuie îndeplinită.

10.8. La norma propusă la **lit.h)**, sintagma „termenului prevăzut” va fi înlocuită cu expresia „**termenelor prevăzute**”. Având în vedere conținutul acestei contravenții, sugerăm stabilirea, la **art.15 alin.(4)**, a unui termen și în cazul punerii la dispoziția publicului a acordurilor de exclusivitate încheiate începând cu data de 16 iulie 2019; în forma inițiatorului, acordurile de exclusivitate menționate se pun la dispoziția publicului la data intrării în vigoare a legii.

10.9. Sugerăm comasarea **actualelor alin.(5) și (7)** într-un alineat unic, cu următoarea formulare:

„... **Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele din cadrul Autorității pentru Digitalizarea României, împuternicite prin decizie a președintelui acesteia.**”.

10.10. La **actualul alin.(8)**, pentru îmbunătățirea redactării, propunem ca expresia „în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi” să redată sub forma „în termen de 30 de zile de la **data intrării** în vigoare a prezentei legi”.

10.11. Recomandăm reformularea normei propuse pentru **actualul alin.(9)**, astfel:

„... **Contravențiilor prevăzute la alin.(1) le sunt aplicabile prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001** privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, **precum și prevederile Legii prevenirii nr.270/2017**”.

Pe cale de consecință, **actualul alin.(3)** trebuie eliminat, ca superfluu.

10.12. Pentru asigurarea accesibilității normelor referitoare la aplicarea dispozițiilor *Legii prevenirii nr.270/2017*, sugerăm ca art.18 să fie completat cu un nou alineat, cu următorul cuprins:

„(...) În termen de ... zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul va completa în mod corespunzător Hotărârea Guvernului nr. 33/2018 privind stabilirea contravențiilor care intră sub incidența Legii prevenirii nr. 270/2017, precum și a modelului planului de remediere, cu modificările ulterioare”.

11. La **art.8 alin.(2)**, pentru veridicitatea evenimentelor legislative suferite de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.112/2018, propunem înlocuirea mențiunii „cu modificările și completările ulterioare” cu textul „**aprobată prin Legea nr.90/2019**”.

La **alin.(4)**, pentru rigoarea exprimării, propunem ca acesta să debuteze astfel:

„(4) **Dispozițiile alin.(1) nu impun...**”

Modelul este valabil și pentru textul **alin.(8)**.

Tot din același considerent, exprimarea „pentru a se conforma alineatului respectiv” va trebui redată sub forma „**pentru a se conforma respectivului alineat**”.

12. La **art.9 alin.(1)**, pentru un spor de precizie, propunem indicarea normelor legale la care se face referire în cuprinsul textului „astfel cum sunt definite de prezentul proiect de lege”.

La **partea introductivă a alin.(2)**, din considerente de tehnică legislativă, sintagma „prevederile alineatului (1)” trebuie să fie redată „prevederile **alin.(1)**”. A se vedea și **alin.(4)**, unde norma de trimitere la „alin.(2) literele (a) și (c)” va fi redată sub forma „**alin.(2) lit.a**) și

c)". A se vedea și alte cazuri similare din proiect: spre exemplu, **art.15 alin.(9) și (10)**, pentru redactarea „alineatele (3)-(7)”, care va fi redată sub forma „**alin.(3)-(7)**” -

La **lit.(a)**, pentru coerența textului, propunem eliminarea pronumelui posesiv „**lor**”, scris de două ori.

La **alin.(7) lit.(a)**, pentru rigoarea exprimării, propunem, pe de o parte, inserarea substantivului „**dispozițiilor**” înaintea normei de trimitere la „**art.9 alin.(2)**”, A vedea și celelalte cazuri similare din proiect. Totodată, pentru respectarea uzanțelor normative și corectitudinea normei de trimitere, expresia „enumerate în conformitate cu **art.16 alin.(2)**” va fi redată sub forma „**prevăzute la art.16 alin.(1)**”.

13. La art.10 alin.(2), pentru coerența normei, propunem ca textul „În cazul altor taxe pentru reutilizare decât cele menționate la **alin.(1)**” să fie redactat „În cazul **taxelor** pentru reutilizare **altele** decât cele **prevăzute la alin.(1)**”.

14. La art.11 alin.(1), pentru o informare juridică integrală, norma de trimitere la legea invocată în cuprinsul acestuia se va realiza după cum urmează: „**Legea concurenței nr.21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

15. Referitor la norma propusă pentru art.13 alin.(2), pentru rigoarea redactării, propunem ca sintagma „capitolele III și IV” să fie redată sub forma „**cap.III și IV**”,

16. În ceea ce privește norma propusă la art.14 alin.(2), este necesară reformularea expresiei, „ca cele valabile pentru ceilalți utilizatori”, în vederea evitării cacofoniei.

17. Art.51 alin.(3) din Legea nr.24/2000 prevede că, în cadrul structurii actului normativ, „*articolele pot fi grupate pe capitole*”. Or, **capitolul V** al proiectului de act normativ conține un singur articol, **art.16**, soluție ce contravine normelor de tehnică legislativă menționate, potrivit cărora atât capitolele cât și secțiunile trebuie să aibă în componență minim două articole.

18. În ceea ce privește alin.(1) al art.16, care se întinde pe nu mai puțin de 11 pagini, menționăm prevederile **art.48 alin.(2) din Legea nr.24/2000**, potrivit cărora „*alineatul, ca subdiviziune a articolului, este constituit, de regulă, dintr-o singură propoziție sau frază, prin care se reglementează o ipoteză juridică specifică ansamblului articolului; dacă dispoziția nu poate fi exprimată într-o singură propoziție sau frază, se pot adăuga noi propoziții sau fraze, separate prin punct și virgulă*”.

Având în vedere structura alineatului respectiv, considerăm că acesta ar trebui restructurat sub forma unei anexe, soluție avută de altfel în vedere și în cuprinsul Directivei 2019/1024/UE. În ipoteza însușirii acestei observații, domeniile vor fi numerotate cu cifre arabe, de la 1 la 17, iar punctul 1.18 va fi integrat în cuprinsul alin.(1), care ar urma să fie redat astfel:

„(1) Lista categoriilor tematice de seturi de date cu valoare ridicată, specifice fiecărui domeniu de activitate, este prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta lege; datele provenite din registrele și nomenclatoarele naționale, altele decât cele prevăzute la pct. 1-16, sunt considerate surse de date deschise.”

Totodată, anexa ar urma să debuteze astfel:

„ANEXA

Lista categoriilor tematice de seturi de date cu valoare ridicată”

1. Domeniul economic și social:

(...)”.

La **pct.(1.2) lit.t)**, pentru o informare juridică corectă, este necesară eliminarea mențiunii **„cu modificările și completările ulterioare”** care figurează în final.

La **pct.(1.4)**, semnalăm că din enumerarea literelor lipsește **„lit.q)”**, situație întâlnită și la **pct.(1.8)**, deși în alte cazuri figurează și lit. q). Prin urmare, este necesară uniformizarea și renumerotarea în mod corespunzător, observație fiind valabilă pentru întregul articol.

La **pct.(1.6)**, sintagmele **„societăți comerciale”/„societăților comerciale”** din cadrul **părții introductive**, respectiv **lit.(a)**, trebuie înlocuite cu termenii **„societăți”/„societăților”**, în conformitate cu art.18 pct.31 din *Legea nr.76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă*.

Pentru simetria reglementării, la **lit.g)**, termenii **„perioada”** și **„albia”** este necesar a fi redați în formă nearticulată. Totodată, după lit. h) va urma **„lit. i)”**, nu lit. j).

La **pct.(1.8) lit.h)**, pentru evitarea unui stil eliptic, sintagma **„pe număr persoane”** va fi redată **„pe număr de persoane”**.

La **pct.(1.9) lit.e)**, sintagma **„în sezon rece”** se va înlocui cu expresia **„în sezonul rece”**.

La **pct.(1.10) lit.(c)**, este necesar să fie redat și titlul Hotărârii Guvernului nr.777/2016, respectiv „...**privind structura, organizarea și funcționarea Registrului electronic național al nomenclaturilor stradale**”.

Semnalăm că la **pct.(1.11)**, după lit. j) urmează lit. l) de două ori, fiind necesară corectarea.

La **pct.(1.16) lit.(b)**, referitor la termenul „broadband”, precizăm că, potrivit art.37 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește prin actul normativ ce le instituie”*.

De asemenea, la **lit.(d)** sunt utilizate abrevieri („IPv6”, „AAAA” și „DNS”), fără a fi respectate prevederile alin.(3) din articolul sus-menționat, conform cărora *„exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai prin explicitare în text, la prima folosire”*. Reiterăm ultimele două observații pentru toate cazurile similare din cadrul proiectului.

De asemenea, constatăm că la **pct.(1.16) lit.g)**, textul „procentul companiilor care utilizează tehnologii de identificare prin frecvența radio” este reprodus de două ori consecutiv.

Pentru un plus de claritate, sugerăm ca **partea introductivă a alin. (2)** să fie reformulată astfel:

„(2) Seturile de date cu valoare ridicată specifice, prevăzute la alin. (1), sunt:”.

La **alin.(5)**, pentru claritatea normei, cuvântul „Comisie” va fi înlocuit cu sintagma „**Comisia Europeană**”.

19. La art.18 alin.(3) este necesară revederea trimiterii la „alin.(3)”, măsurile la care se face trimitere fiind în fapt prevăzute la alineatul (2).

Cu referire la norma preconizată pentru **alin.(4)**, menționăm că aceasta nu este în concordanță cu prevederile art.65 alin.(3) din Legea nr.24/2000, potrivit cărora *„în vederea abrogării, dispozițiile normative vizate trebuie determinate expres, începând cu legile și apoi cu celelalte acte normative, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora”*. În acest sens, pentru evitarea unor paralelisme în reglementare și pentru o aplicare unitară a normelor în vigoare, recomandăm inserarea unei norme distincte de abrogare expresă a *Legii nr.109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice*, cu modificările și completările ulterioare.

20. În ceea ce privește conținutul **mențiunii de transpunere** din finalul proiectului legislativ, semnalăm necesitatea simplificării acesteia, prin redarea exclusivă a elementelor relevante caracteristice actului juridic european ce a făcut obiectul transpunerii, eliminându-se corespunzător teza finală, inadecvată de altfel, și utilizându-se în consecință formula **„Prezenta lege transpune Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind date deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 172 din 26 iunie 2019”**.



București
Nr.77/26.01.2022